

Prezentacija rezultata 2. godine projekta HRZZ (IP 06-2016-5047) TransFER:

„Proizvodnja željeza uz rijeku Dravu u antici i srednjem vijeku: stvaranje i transfer znanja, tehnologija i roba”

Kasnoantičko i ranosrednjovjekovno naselje Hlebine – Dedanovice

i

novi arheološki lokaliteti s metalurškim karakteristikama
na prostoru Podravine

Ivan Valent

Muzej grada Koprivnice

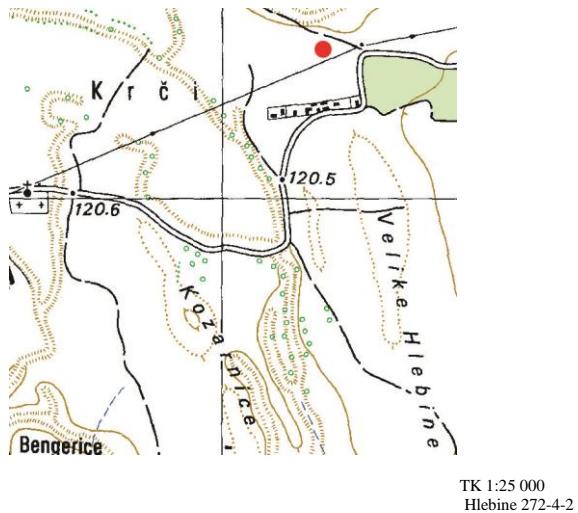
Zagreb, 27. ožujak 2019.

Hlebine - Dedanovice

Mjesto: Hlebine

Općina: Hlebine

Županija: Koprivničko-križevačka

Položaj: G.Š. $46^{\circ} 09' 08''$

G.D. $16^{\circ} 59' 21''$

1 km sjeveroistočno od groblja u Hlebinama; parcele koje se nalaze sjeverno od kuća k.b. 1B, 1C i 1E u ulici Gabajeva Greda i južno od prvog poljskog puta koji se odvaja prema zapadu nakon k.b. 1E u ulici Gabajeva Greda (u smjeru mjesta Gabajeva Greda).

Geografske karakteristike: sjeverna i zapadna padina te podnože pješčanog uzvišenja u nizini uz nekadašnji meandar rijeke Drave (n.v. 120 m).

Tip lokaliteta: naselje

Vrsta nalaza: keramika, kamena sjekira, metalni nalazi, talionička zgura

Datacija: antika, kasna antika, rani srednji vijek, razvijeni srednji vijek, kasni srednji vijek

Uvjeti nalaza: Rekognosciranje, M. Alečković, I. i Z. Zvijerac, T. S. Ivančan, I. Valent

Sustavno istraživanje 2018.; voditeljica istraživanja: T. Sekelj Ivančan (Institut za arheologiju); istražena površina: 1010 m².

Smještaj nalaza: Zbirka obitelji Zvijerac, Torčec; MGK

Literatura: neobjavljeno

Dodatna napomena: na lokalitetu su uz materijal iz navedenih razdoblja prikupljeni i ulomci keramike iz kasnog brončanog doba.

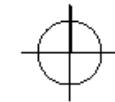
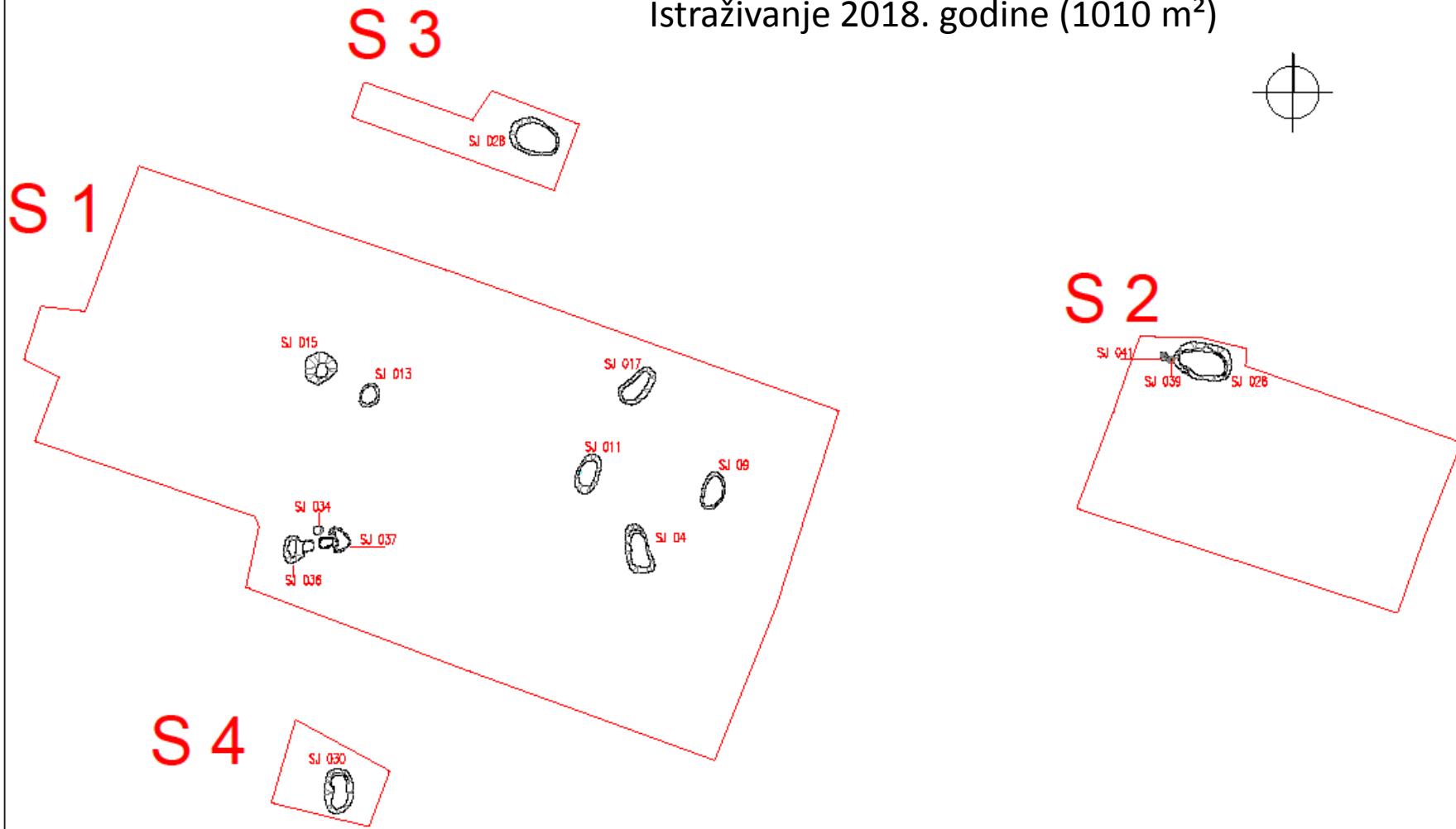
0

300 m

B. Mušić (Univerza v Ljubljani), Geofizička istraživanja 2017. godine

Istraživanje 2018. godine (1010 m²)

Tlocrt: K. Turkalj (IARH)

	Institut za arheologiju	Hlebine - Dedanovice 2018.
Broj crteža: 19	Sonda:	1, 2, 3, 4
Stratigrafska jedinica: Tlooot ukopa objekata		
Datum: studeni 2018.	Autor crteža:	Kristina Turkalj
Mjerilo: 1:200	0	5 10m

Usporedba materijala:

1. Skupina: SJ 3/(4) i SJ 25/(26)

Brzo kolo; fina faktura, dosta pijeska,
boja: crvenkasta, crna, žućkasta, siva

2. Skupina: SJ 8/(9), SJ 10/(11), SJ 16/(17), SJ 27/(28)

- a) Sporo kolo, ručno zaglađivanje; korištenje organskih materijala, (gotovo)bez kamenčića u fakturi; boja: svijetlo/tamno smeđe, oker-sivo
- b) Sporo kolo, ručno zaglađivanje; veoma grubo, mnogo većih kamenčića (veličina kamenčića ovisi o debljini); boja: svijetlo/tamno smeđe

Foto: T. S. Ivančan

Foto: I. Valent

SJ 3 (T.1)

Foto: T. S. Ivančan

SJ 25

68.3 (1 sigma) cal AD	356 – 365	0.099
	381 – 420	0.901
95.4 (2. sigme) cal AD	269 – 270	0.002
	332 – 429	0.971
	494 – 509	0.019
	519 – 527	0.008

T.2:3

T.2:5

T.2:6

T.2:1

T.2:4

Foto: T. S. Ivančan

SJ 10

68.3 (1 sigma) cal AD	659 – 694	0.705
	703 – 707	0.035
	746 – 763	0.259
95.4 (2. sigme) cal AD	653 – 725	0.748
	738 – 768	0.252

T.3:5

T.3:6

HUB DED 2018
S-1
3j 10
KERAMIKA H-13
12.10.

Foto: T. S. Ivančan

SJ 27

68.3 (1 sigma) cal AD	647 – 671	1.000
95.4 (2. sigme) cal AD	616 – 690 752 – 760	0.986 0.014

T.3:9

T.3:1

T.3:4

T.3:7

SJ 31 b

68.3 (1 sigma) cal AD 647 – 668

1.000

95.4 (2. sigme) cal AD 616 – 686

1.000

SJ 33 b

68.3 (1 sigma) cal AD 643 – 665

1.000

95.4 (2. sigme) cal AD 614 – 676

1.000

Talioničke (?) peći

HUEB-D00 2018
S-1
sj 33 b
F2
U-49
beginne 13.10

Foto: S. Krznar

SJ 14

68.3 (1 sigma) cal AD 646 – 662 1.000
95.4 (2. sigme) cal AD 623 – 673 1.000

HLE-BED 2018
SJ 14
S-1 11.10

SJ 14; T.2:7

SJ 25; T.2:6

SJ 27, T.4:7

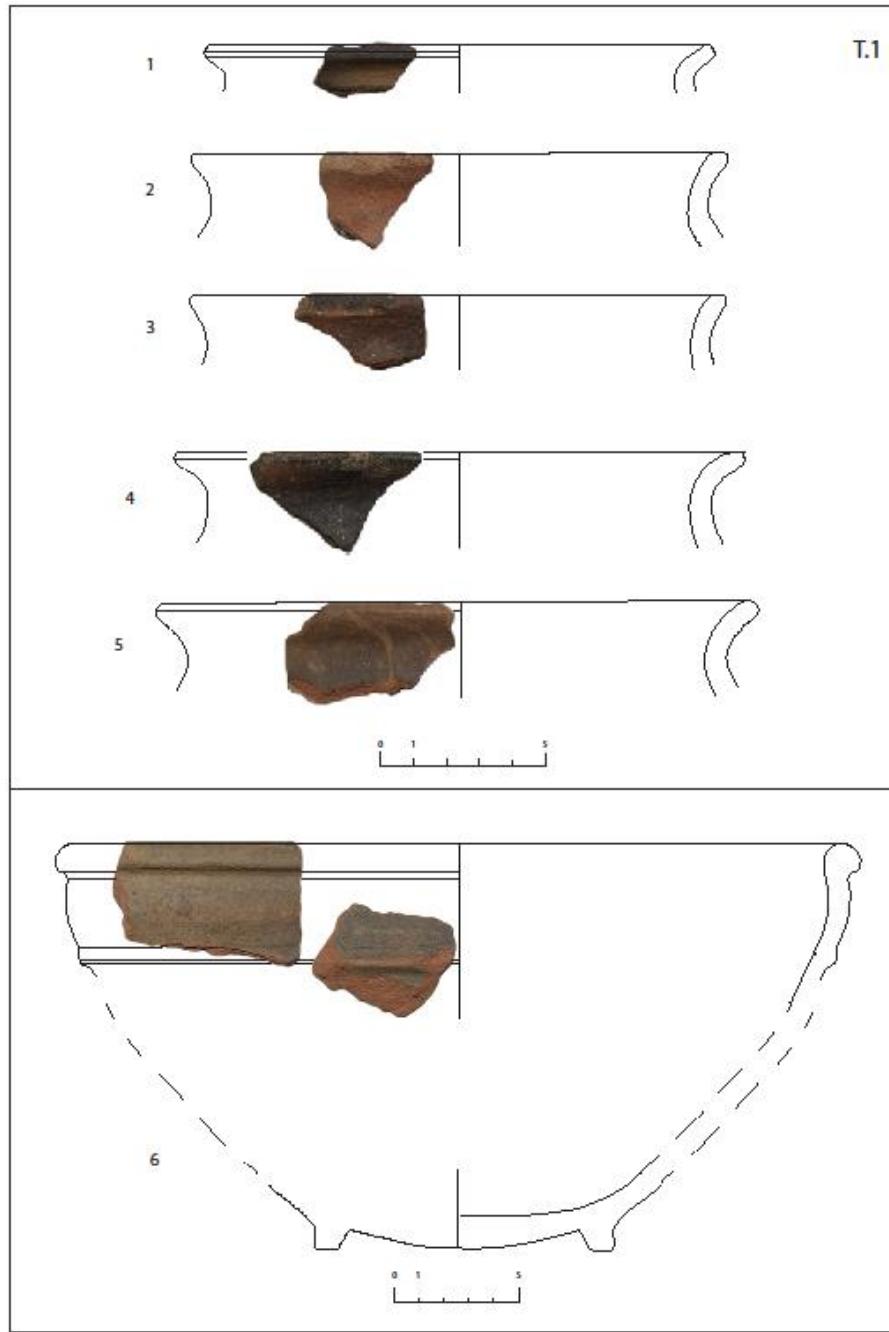
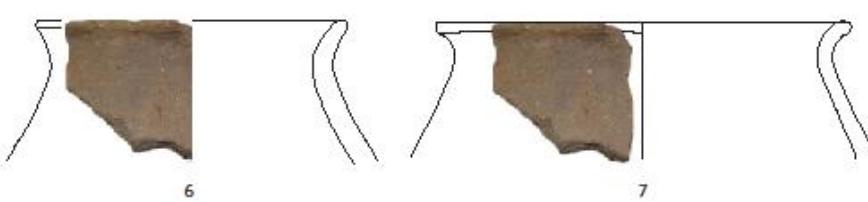
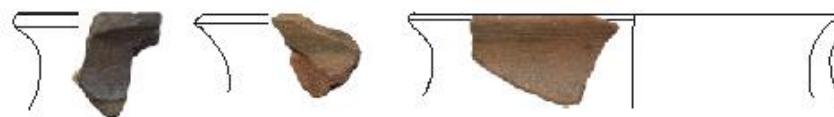

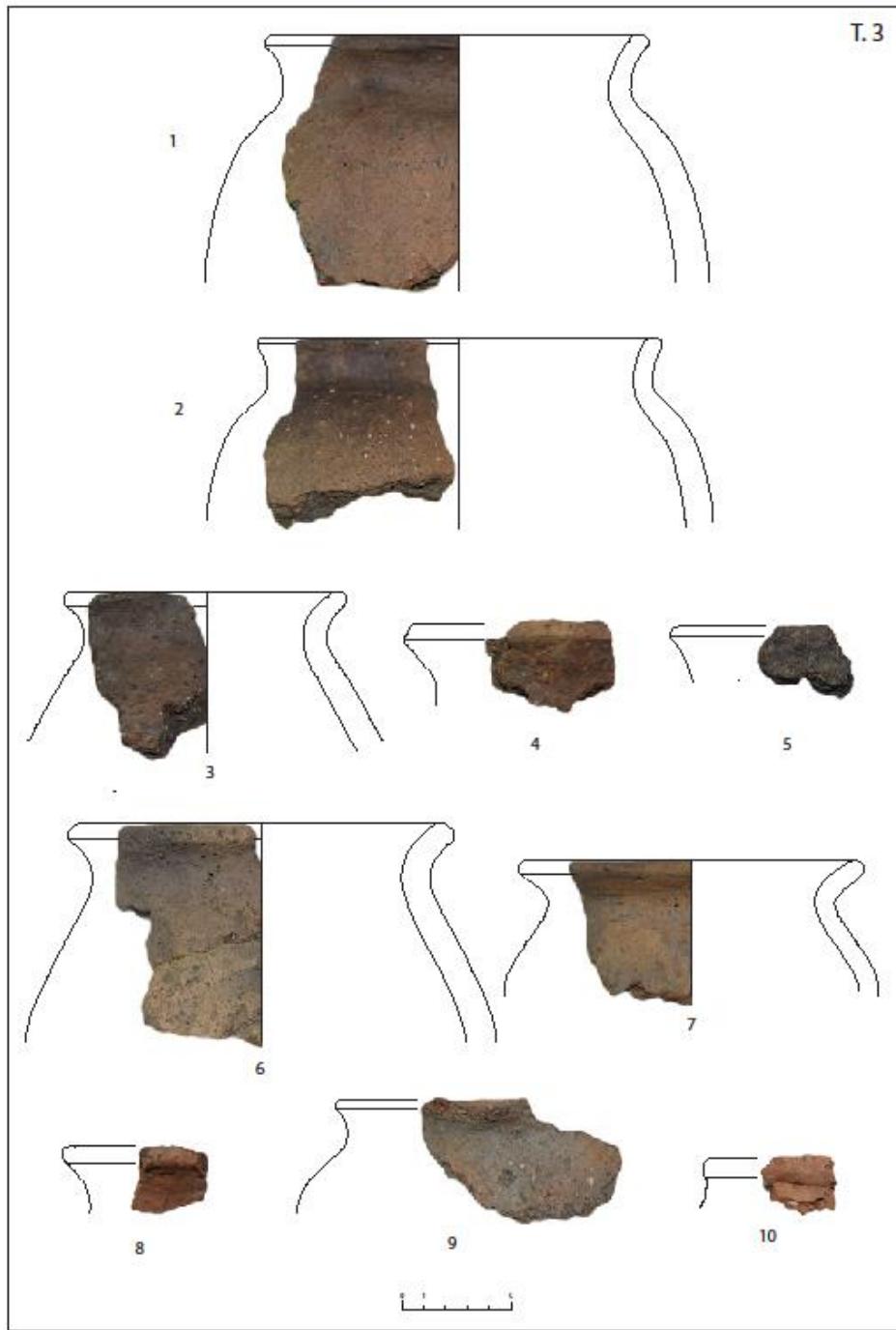
Tabla 1. Hlebine - Dedanovice: SJ 3 (1-6) (Izradio I. Valent)

T.2

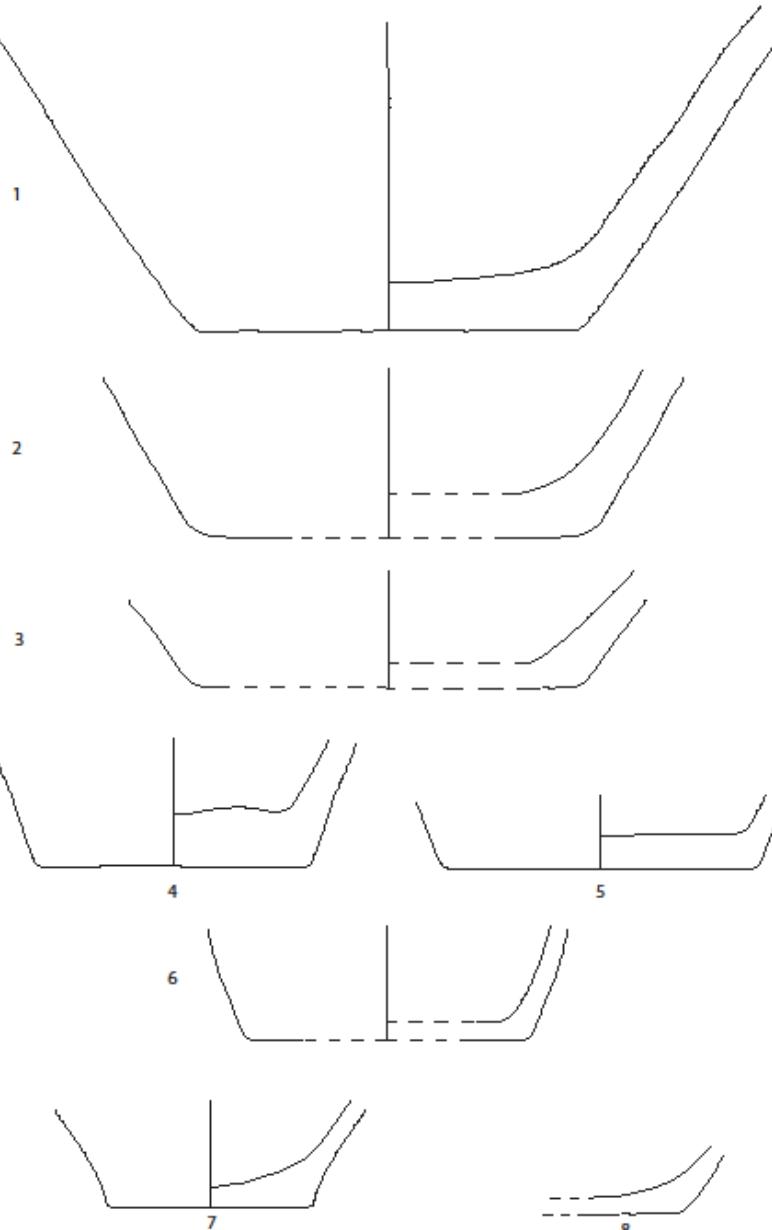
T.2 Hlebine - Dedenovice: SJ 25 (1, 3-6), SJ 40 (2), SJ 14 (7), SJ 29 (8), SJ 3 (9) (Izradio I. Valent)

T.3

T. 3. Hlebine - Dedanovice: SJ 27 (1,4,7-10), SJ 8 (2), SJ 10 (5-6), SJ 25 (3) (Izradio: I. Valent)

T.4

T4. Hlebine - Dedanovice: SJ 27 (1-3, 6-8), SJ 8 (4,5) (Izradio I. Valent)

Usporedbe:

1. skupina:

- Virovitica – Kiškorija jug
- Jakopovac – Blizna

2. skupina:

- Torčec – Prečno pole 1
- Nedelišće – Stara Ves

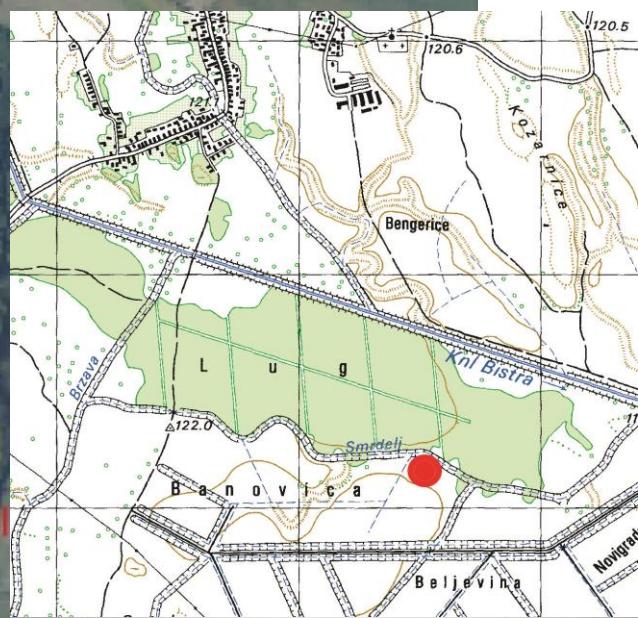
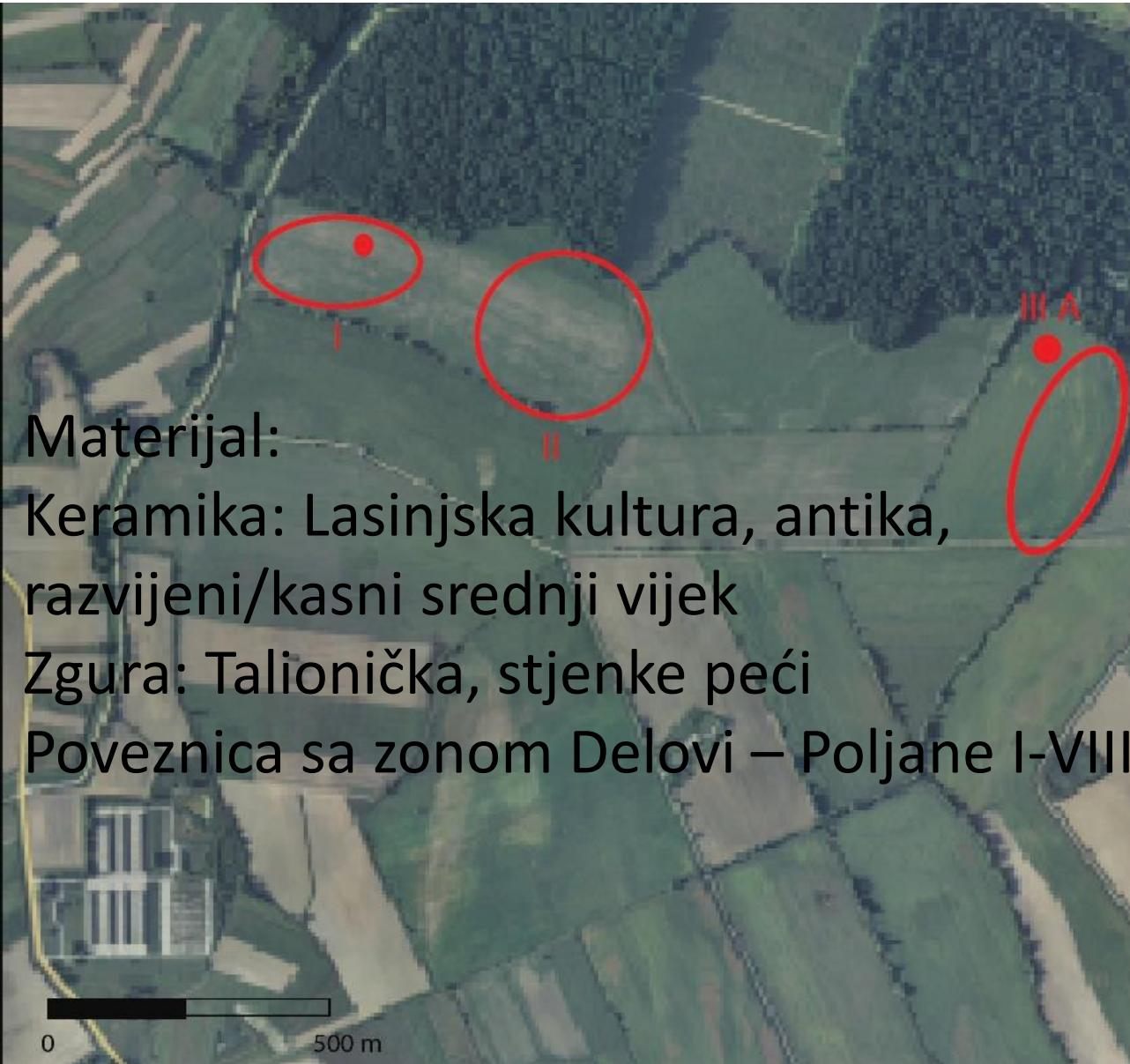
Zaključak Hlebine - Dedanovice

- Naselja iz dva razdoblja – KA i RSV(?) - različit materijal
- Istovremenost peći i naselja 7. st. (nalazi zgure i pržene rude u objektima)
- Metalurška djelatnost – poveznica RSV naselja i peći s pećima na položaju Hlebine - Velike Hlebine
- Pitanje posude iz SJ 14 – sekundarno odlaganje
- Tip zgure (kuglice) u pećima – druga faza primarne obrade – različito od dosad istraženih talioničkih peći

Novi položaji

- Delovi – Banovice I, II, III, IIIa
- Glogovac – Palfijev jarek 1
- Glogovac – Veliko polje 3, 4
- Koprivnica – Miholjansko polje
- Koprivnica – Oružana
- Koprivnica – Stari magistrat
- Molve – Jandrotine III (Sigeček)

Delovi – Banovice I, II, III, IIIa

Materijal:

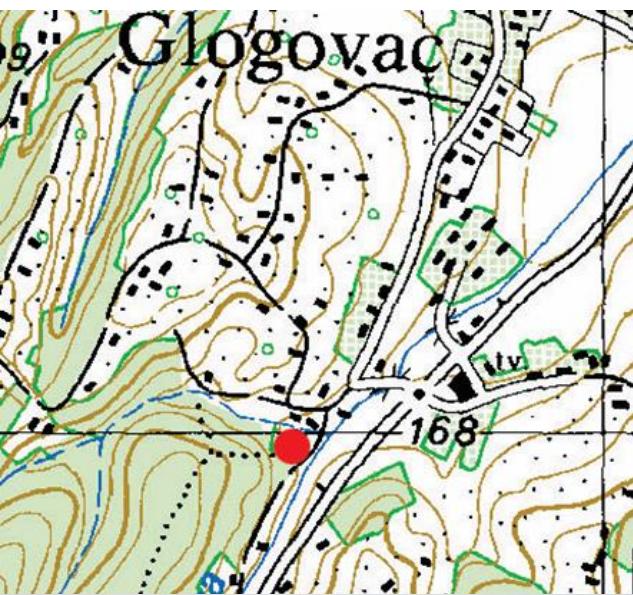
Keramika: Lasinjska kultura, antika,
razvijeni/kasni srednji vijek

Zgura: Talionička, stjenke peći

Poveznica sa zonom Delovi – Poljane I-VIII

Glogovac – Palfijev jarek 1

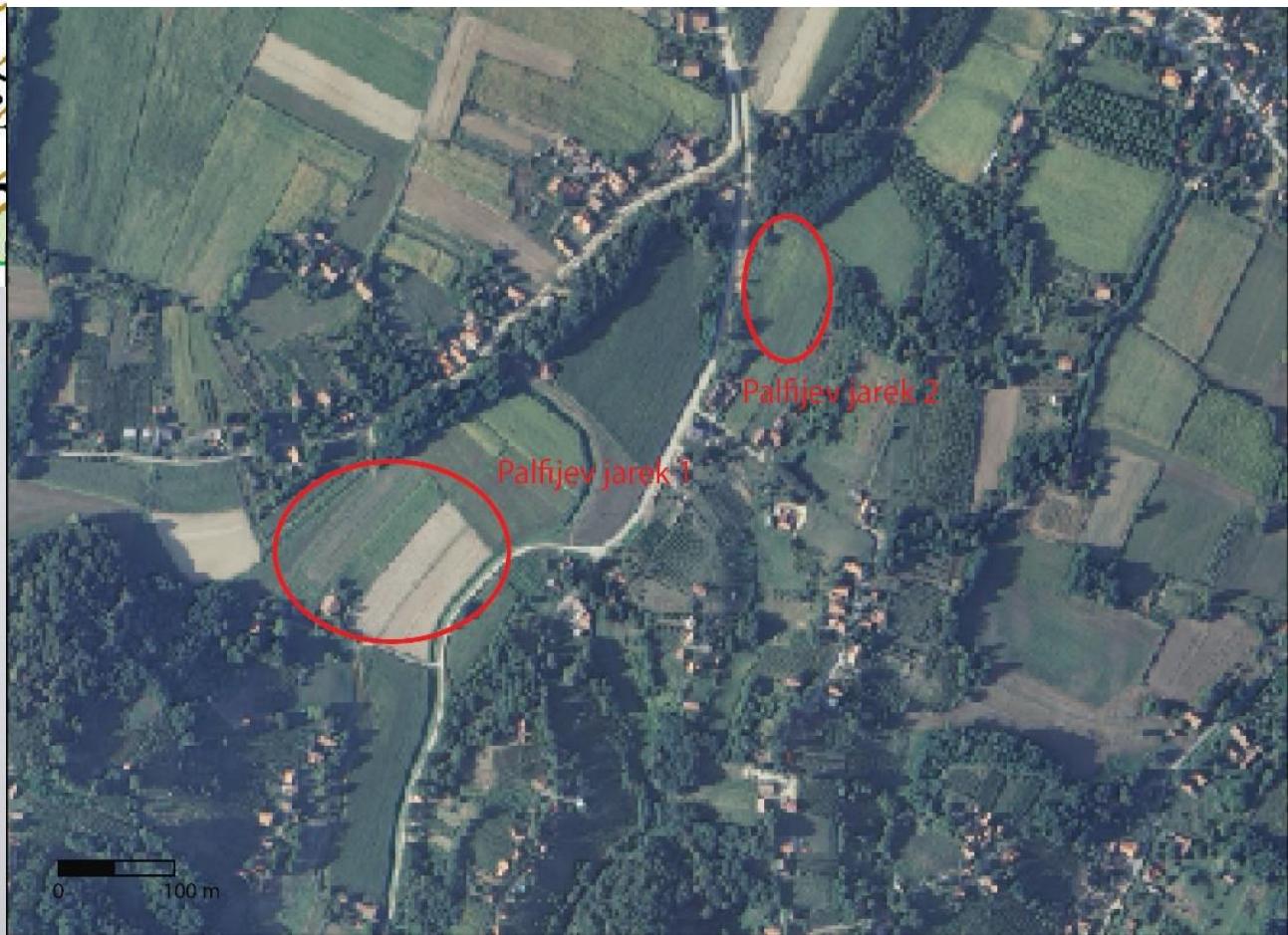

GLOGOVAC
–
PALFIJEV JAREK 1

Materijal:

Srednje brončano doba (Litzenska kultura), Kasni srednji vijek

Zgura: Talionička

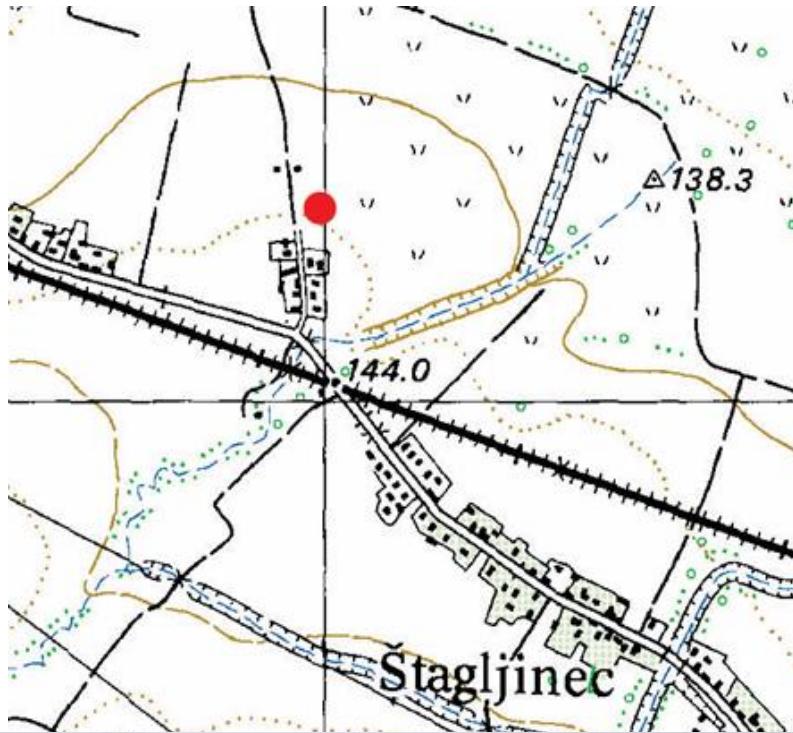

Glogovac – Veliko polje 3, 4

Keramika: Razvijeni i kasni srednji vijek
Zgura: Talionička, kovačka

Koprivnica – Miholjansko polje

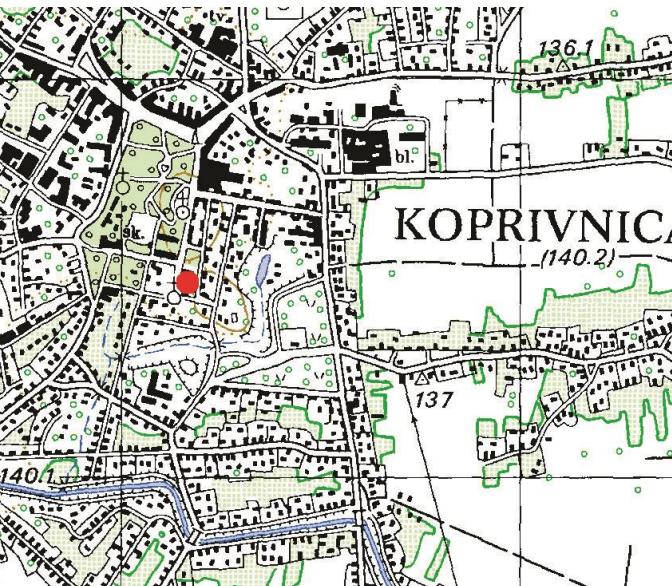
Naselje oko crkve sv. Mihajla

Datacija: Razvijeni - kasni srednji vijek

Zgura: Talionička

Koprivnica – Oružana, Stari Magistrat

Kontekst: Zaštitna iskopavanja (2001., 2012.-2013.)

Datacija: Kasni srednji vijek

Oružana: bez konteksta, kovačka zgura

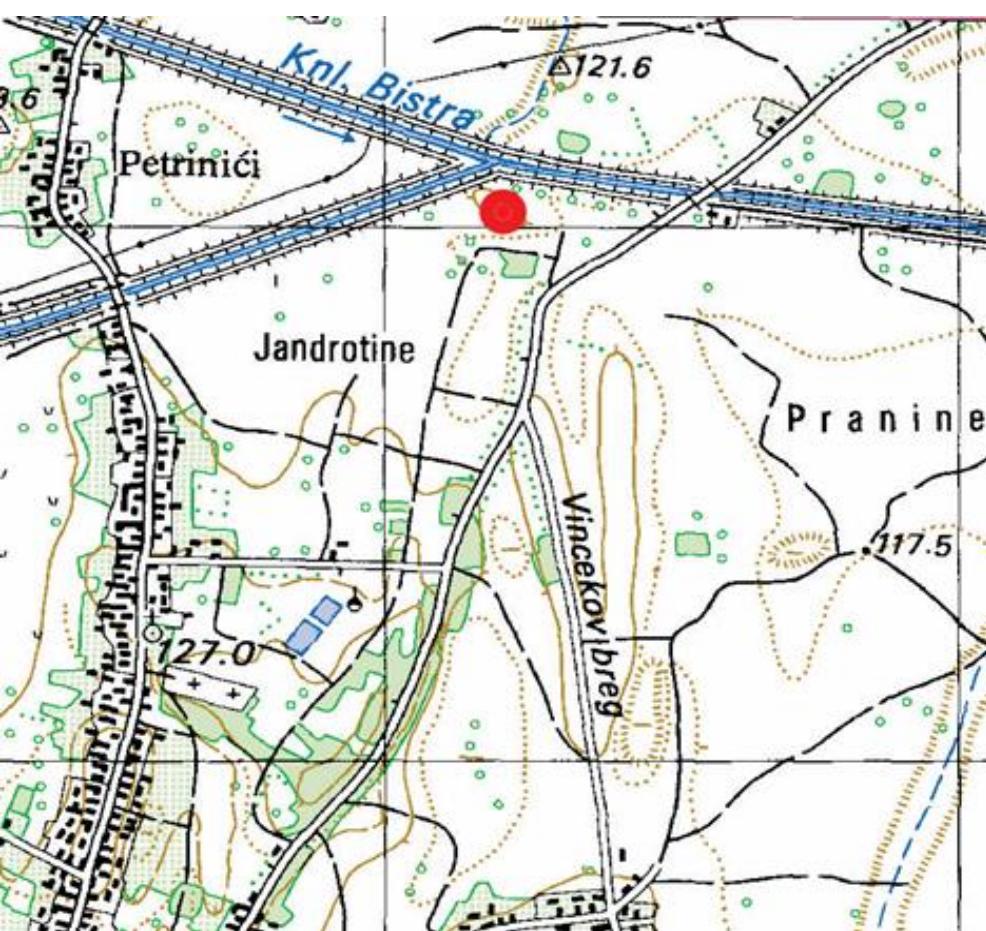
Stari magistrat: 12 komada kovačke unutar 6 objekata

Molve – Jandrotine III (Sigeček)

Cjelina s položajima Molve – Jandrotine I, II, IIa

Keramika: Kasno brončano doba, antika,
rani srednji vijek, razvijeni srednji vijek

Zgura: Talionička

Zaključak - Novi lokaliteti

- 11 položaja: 8 talionička zgura, 3 kovačka zgura
- Datacija: antika (?), srednji vijek (rani, razvijeni, kasni)
- Pojedinačni lokaliteti (Palfijev jarek) i dijelovi cjelina (Jandrotine, Banovice)
- Više položaja na jednom prostoru: Jandrotine I-III, Delovi - Banovice + Delovi Poljane, Glogovac – Veliko polje 1,3,4 + Nađbarice 1, 3 + Selište + Groblje 2
- <http://transfer.iarh.hr/images/IZVJE%C5%A0%C4%86E%20Rekognoscirana%202018..pdf>